

Besluit inzet 2^e informatieadviseur

Gevraagd besluit

In aanmerkingen nemende dat:

- Het bestuur van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) in het beleidsplan 2018-2022 uitgesproken heeft een volwaardige samenwerkingspartner en archiefdienst te willen blijven;
- Er behoefte is aan ondersteuning en advies op het gebied van informatiebeheer van de gemeenschappelijke regeling en zijn deelnemers, zoals beschreven in de toelichting op het besluit;
- De werkzaamheden enkel uitgevoerd kunnen worden met 1,5^e fte informatieadviseur

Wordt het bestuur van het RAZU verzocht om:

- in te stemmen met de omzetting van de tijdelijke formatieplaats informatieadviseur (1fte) naar een structurele.

Toelichting op gevraagd besluit

Inleiding

Per 1 mei 2020 is een 2^e informatieadviseur aangetrokken voor 1 FTE, als versterking van de toen reeds bestaande 0,5 FTE. De nieuwe functie is als tijdelijk geboekt in afwachting van de ontwikkelingen in de pilot e-depot. Met het einde in zicht van de pilot e-depot wordt met deze notitie ingegaan op het nut en de noodzaak van het behouden van de 2^e informatieadviseur vanaf mei, zoals beoogd in het beleidsplan 2019-2022.

Vooruitlopend op besluitvorming door het bestuur van het RAZU in december 2021 is uitgegaan van de voortzetting van de aanstelling van de tweede informatieadviseur na april 2022. De salariskosten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2022-2025 (juni 2021 vastgesteld) en zijn daarmee ook opgenomen in de concept-Kadernota 2023.

Van reactief naar proactief

Het verschil tussen 0,5 FTE informatieadviseur en 1,5 FTE informatieadviseur kan worden samengevat in het verschil tussen reactiviteit en proactiviteit. Om een volwaardige partner te zijn voor onze gemeenten moet er voldoende tijd beschikbaar zijn om in te springen op de vele regionale en landelijke ontwikkelingen die er gaande zijn. Wetten veranderen, projecten worden regionaal en landelijk opgestart, het e-depot moet ontwikkeld worden, advies moet gegeven worden, netwerken moeten worden opgebouwd en de interne organisatie moet verder afstemmen.

Met 0,5 FTE informatieadviseur is het voor het RAZU onmogelijk om al deze ontwikkelingen bij te houden, laat staan om in alle gevallen een tijdig en waardevol advies te geven. De afzonderlijke punten worden kort samengevat hieronder.

Ondersteuning uitvoering wettelijke verplichtingen

In de afgelopen jaren is er op het gebied van wetgeving veel gebeurd. Gemeenten moeten in hun informatiebeheer rekening houden met wetten als de Archiefwet (AW), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) en de recent aangenomen aanpassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), de Wet open overheid (Woo). Elk van deze wetten brengen eigen

verplichtingen met zich mee, die in steeds sterkere mate op elkaar zijn afgestemd. Deze combinatie van wettelijke verplichtingen en kaders vraagt veel van de informatieprofessionals in de regio. Expertisevorming op de verschillende onderdelen faciliteert kennisdeling en een integrale blik.

Met 1,5 FTE informatieadviseur kan het RAZU die rol van expertisevorming en actieve participatie in de informatievraagstukken bieden. De aanpassing van de Archiefwet, met de verkorting van de overbrengingstermijn naar tien jaar en de omvorming van de openbaarheidsbegrenzingsen als primaire frictiepunten, brengt veel voorbereidingswerk met zich mee voor de gemeenten en het RAZU.

Regionale en landelijke projecten

De informatieadviseurs hebben in de afgelopen 2 jaar deelgenomen aan meerdere regionale en landelijke projecten. Hierbij is onderscheid te maken tussen door het RAZU en zijn partners overeengekomen projecten en projecten waarbij het RAZU ad hoc gevraagd is om expertise en medewerking te verlenen.

Zo heeft het RAZU zelf projecten geïnitieerd op het vlak van handboeken vervanging, kwaliteitssystemen en metadata. Regionaal zijn er verschillende ad hoc verzoeken gekomen, onder andere vanuit de ODRU en de RID-Utrecht. Het RAZU heeft hierbij een adviserende rol en participeert in onder andere werkgroepen voor de digitalisering en vervanging van bij samenwerkingspartners uitgeplaatste dossiers en de implementatie van nieuwe systemen.

Op landelijk niveau zijn de informatieadviseurs aangeschoven bij projecten voor 'Grip op Informatie' van de VNG. Mede door gebrek aan tijd zijn lang niet alle projecten die beoogd waren opgestart. Zo zijn projecten voor de personele bezetting, migratie en conversie en het preserverings-beleid uitgesteld. Zowel bij de deelnemers als bij de samenwerkingsverbanden van de deelnemers is een duidelijke behoefte aan de expertise en inzet van de RAZU informatieadviseurs; inzet en expertise die niet op dit niveau kan worden ingebracht als de bezetting van informatieadviseurs wordt terug geschaald.

Advies

In de adviesrol richting gemeenten zijn twee soorten te onderkennen. Enerzijds is er het reactief advies, dus advisering wanneer de gemeenten hierom vragen. De frequentie en grootte van dit type adviesvragen wisselt sterk en is erg afhankelijk van de bezetting en prioriteiten van de deelnemende gemeenten. Zo zien we een duidelijke toename in vragen en participatie bij gemeenten in periodes waarin er actief wordt gewerkt aan projecten voortkomend uit de KIDO-audits.

Met name grotere vragen die meer inhoudelijke kennis (en daarmee onderzoek) vereisen kunnen erg tijdrovend zijn. Grote adviesvragen zijn bijvoorbeeld het ondersteunen bij interne verbetertrajecten of het digitaliseren en vervangen van bouwdoSSIERS.

Naast reactief advies wordt er ook proactief advies gegeven. Voorbeelden uit de afgelopen jaren zijn een handreiking voor vervanging van archiefbescheiden, een handreiking voor het overbrenging van bouwdoSSIERS (een samenwerking tussen informatieadviseur, archiefinspecteur en coördinator archieven) of de adviezen omtrent archivering van koninklijke onderscheidingen en de corona hotspot.

Netwerk opbouwen

Een groot voordeel van de huidige adviseursbezetting is dat het de ruimte geeft een netwerk op te bouwen en daarmee op eenvoudige wijze extern aanwezige expertise beschikbaar te krijgen voor gemeenten. In de afgelopen twee jaar hebben de adviseurs veel kennis opgedaan door te spreken met gemeenten en archiefdiensten in en buiten de regio. Een structureel overleg tussen adviseurs met 4 andere archiefdiensten in

de regio is opgezet en er wordt regelmatig kennis en materiaal (zoals richtlijnen) uitgewisseld. Hier profiteren alle betrokken partijen van doordat de reeds aanwezige expertise verder kan worden uitgediept en gedeeld en werk dat reeds elders is gedaan kan worden hergebruikt. Een extra voordeel van dit netwerk is het verdelen van adviestaken onder de verschillende archiefdiensten. Door de lappendeken van samenwerkingsverbanden te verdelen kan er werk ontlast worden door adviseurs van andere diensten het voortouw te laten nemen in bepaalde regionale projecten.

Interne samenwerking en afstemming

In de afgelopen twee jaar is er ook intern binnen het RAZU veel gebeurd. De adviseurs spelen een belangrijke rol in de interne samenwerking en afstemming. Allereerst is de adviseur de directe sparringpartner van de archiefinspecteur. In deze rol worden gemeenten geadviseerd voorafgaand aan inspectie, praten de adviseurs en de inspecteur elkaar bij over ontwikkelingen en stemmen de inspecteur en de adviseurs intern zaken af. Daarnaast zijn de informatieadviseurs de interne vertalers van het moderne informatiebeheer en de archievenopbouw bij gemeenten. Hoewel deze rol in het papieren tijdperk beperkt lijkt, zal deze in de komende jaren snel toenemen naarmate de overbrengingstermijn verkort wordt en daarmee de verscheidenheid van moderne overheidsarchieven zijn intrede doet in de collectie van het RAZU.

Het e-depot

De komst van de tweede adviseur was essentieel voor de succesvolle uitvoering van de pilot van het e-depot. De werkzaamheden van de pilot worden afgerond in 2021. Ook na de pilot houden de informatieadviseurs een belangrijke rol in de opstart van het e-depot (ongeacht het gekozen scenario). Enerzijds zijn ze de medewerkers met de meeste expertise en hebben ze de scenario's uitgewerkt. Daarnaast is de inzet van de adviseurs cruciaal in het voortraject naar overbrenging, zijnde het adviseren over en begeleiden bij het op orde krijgen van de informatiehuishouding en inpassen van de inrichting van over te brengen bestanden in het e-depot.

Uitgaand van een scenario dat kiest om verder te gaan met een e-depot kunnen de volgende werkzaamheden voor de adviseurs worden onderscheiden:

- Het aanbesteden en opzetten van het e-depot
  - 2022 en 2023 voor scenario 1
  - Doorlopend voor scenario 2 en 3
- Het opstellen van richtlijnen voor digitale overbrenging vanuit de gemeenten (alle scenario's)
- Ondersteuning gemeenten bij de voorbereiding op overbrenging (alle scenario's)
- Advies op het aanpassen van digitale systemen van gemeenten (alle scenario's)

Conclusie

Veel van de hierboven genoemde taken kunnen niet of slechts in zeer beperkte mate worden uitgevoerd als het aantal uren informatieadviseur wordt terug geschaald van 1,5 naar 0,5 FTE. De focus zal in dat geval liggen op reactief advies, wanneer de gemeenten hierom vragen. Daarnaast zal er voor het e-depot project inhuur moeten gaan plaatsvinden om het gekozen scenario binnen twee jaar tot het gewenste niveau te brengen. Het RAZU streeft er naar om een volwaardige partner te zijn en dat kan, naar eigen mening, alleen met 1.5 FTE adviseur.